

Besluit

Ons ACM/DE/2015/205956

kenmerk:

Zaaknummer: 15.0706.52

Besluit tot vaststelling van de maximum transporttarieven voor TenneT TSO B.V. voor het jaar 2016 en wijziging van de rekenvolumina

Besluit

Inhoudsopgave

1.	Inleiding	3
2.	Achtergrond	4
3.	Juridisch kader	6
4.	Procedure	8
5.	Rekenvolumina	11
6.	Vaststelling Toegestane Tariefinkomsten 2016	12
7.	Beoordeling tarievenvoorstel.....	13
7.1	Correcties en nacalculaties transporttaken	13
7.2	Toegestane inkomsten voor de systeemtaken.....	16
7.3	Correctie tarieven door inzet van veilinggelden.....	18
7.4	Heffingsrente	19
7.5	Conclusie	20
8.	Dictum	22
Bijlage 1: Beoordeling van de uitbreidingsinvestering Noordoostpolder bij besluit ACM/DE/2015/205956.....		
24		
1.	Inleiding	25
2.	Wettelijke basis van de beoordeling	25
3.	Procedure	26
4.	Voorstel TenneT	27
5.	Beoordelingscriteria.....	28
6.	Beoordeling.....	28
7.	Conclusie	30

Besluit

1. Inleiding

1. Met dit besluit geeft de Autoriteit Consument en Markt (hierna tevens: ACM) uitvoering aan artikel 41c, eerste lid, van de Elektriciteitswet 1998 (hierna: E-wet). Op grond hiervan stelt ACM jaarlijks de tarieven vast, die de netbeheerder van het landelijk hoogspanningsnet ten hoogste zal berekenen voor de uitvoering van de taken genoemd in artikel 16, eerste lid, van de E-wet, met uitzondering van onderdeel p (hierna: transporttaken), en voor de uitvoering van de taken, genoemd in artikel 16, tweede lid, van de E-wet (hierna: systeemtaken) (hierna gezamenlijk: transporttarieven).
2. Met dit besluit geeft ACM tevens uitvoering aan artikel 41a, tweede lid, van de E-wet. Op grond hiervan kan ACM het rekenvolume van elke tariefdrager waarvoor een tarief wordt vastgesteld (hierna: rekenvolumina) gedurende een reguleringsperiode wijzigen.
3. Ten slotte stelt ACM met dit besluit op grond van artikel 16, zesde lid, van Verordening (EG) nr. 714/2009 (hierna: Verordening)¹ het maximum bedrag aan veilinggelden vast dat mag worden aangewend als inkomsten bij de vaststelling van de transporttarieven voor het jaar 2016.
4. Onderhavig besluit betreft de vaststelling van de maximum tarieven voor TenneT TSO B.V. (hierna: TenneT) voor het jaar 2016 voor het transport op het extra hoogspanningsnetwerk (met een spanningsniveau van 220/380 kV, hierna: EHS-netten) en voor het transport op het hoogspanningsnet (met een spanningsniveau van 110/150 kV, hierna: HS-netten). Tezamen vormen de EHS- en HS-netten het landelijk hoogspanningsnet.
5. Dit besluit treedt in werking op 1 januari 2016.

¹ Verordening (EG) nr. 714/2009 van het Europese Parlement en de Raad van 13 juli 2009 betreffende de voorwaarden voor toegang tot het net voor grensoverschrijdende handel in elektriciteit en tot intrekking van Verordening (EG) nr. 1228/2003, PB L 211 van 14.8.2009, p.15.

Besluit

2. Achtergrond

Beheer van elektriciteitsnetten

6. ACM houdt onafhankelijk toezicht op de elektriciteitsmarkt met als doel deze markt zo effectief mogelijk te laten werken. De elektriciteitsmarkt bestaat uit de segmenten productie, handel, levering en transport van elektriciteit. Bij productie, handel en levering van elektriciteit is sprake van een vrije markt. Voor de bijbehorende diensten op deze segmenten kunnen handelaren, zakelijke gebruikers en consumenten zelf bepalen met welk bedrijf zij een contract willen afsluiten. Bij het transport van elektriciteit is dit niet het geval. Afnemers met een aansluiting op een bepaald net kunnen niet zelf bepalen door welk bedrijf zij het transport willen laten verrichten. Zij zijn gebonden aan de netbeheerder die het net beheert waar zij een aansluiting op hebben.
7. De Minister van Economische Zaken (hierna: de Minister) wijst op verzoek een naamloze of een besloten vennootschap aan voor tien jaar als netbeheerder van het landelijk hoogspanningsnet. Bij het verzoek wordt een besluit van ACM overgelegd waaruit blijkt dat is voldaan aan bepaalde voorwaarden. TenneT is aangewezen als netbeheerder van het landelijk hoogspanningsnet. De meeste afnemers zijn echter niet op dit landelijk hoogspanningsnet aangesloten, maar op een fijnmazig elektriciteitsdistributienet met een regionaal karakter (hierna: distributienet). Via het landelijk hoogspanningsnet en het distributienet komt de elektriciteit uiteindelijk terecht bij de afzonderlijke afnemers. Beheerders van dergelijke distributienetten worden ook wel regionale netbeheerders elektriciteit genoemd. Dit besluit heeft betrekking op de beheerder van het landelijk hoogspanningsnet, TenneT.
8. In de E-wet zijn de beheertaken voor de landelijk netbeheerder vastgelegd (hierna: netbeheertaken). De landelijk netbeheerder heeft onder meer als taak om zijn netten in werking te hebben, te onderhouden en de veiligheid, doelmatigheid en betrouwbaarheid van de netten en van het transport van elektriciteit over de netten op de meest doelmatige wijze te waarborgen. Daarnaast heeft hij als taak om de netten aan te leggen, te herstellen, te vernieuwen of uit te breiden, waarbij maatregelen in overweging worden genomen op het gebied van duurzame elektriciteit, energiebesparing en vraagsturing of decentrale elektriciteitsproductie waardoor de noodzaak van vervanging of vergroting van de productiecapaciteit ondervangen kan worden.
9. Naast de transporttaken die ook door de regionale netbeheerders moeten worden verricht, heeft TenneT als beheerder van het landelijk hoogspanningsnet ook nog een aantal systeemtaken. De systeemtaken zijn neergelegd in artikel 16, tweede lid, van de E-wet.
10. Voor de landelijk netbeheerder is het van belang dat de efficiënte kosten die hij maakt om te voldoen aan de wettelijke beheertaken terugverdiend kunnen worden. Als hij de

Besluit

noodzakelijke efficiënte kosten (inclusief een redelijk rendement) vergoed krijgt, komen investeringen in kwaliteit, en daarmee de leveringszekerheid van elektriciteit, niet in gevaar. De vergoeding wordt uiteindelijk gegeven via de transporttarieven.

11. Per 1 januari 2015 is het systeemdienstentariaf vervallen en worden de kosten die samenhangen met de taken genoemd in artikel 16, tweede lid, van de E-wet, verdisconteerd in het transporttarief. Hiertoe is de Tarieencode met ingang van 1 januari 2015 gewijzigd.
12. Ingevolge de artikelen 10 en 16 van de E-wet heeft de landelijk netbeheerder een wettelijk monopolie. Hij ondervindt bij het beheer van het landelijk transportnet en de uitvoering van systeemtaken geen concurrentie van andere netbeheerders. Het ontbreken van directe concurrenten zou ertoe kunnen leiden dat hij onvoldoende doelmatig werkt, te hoge tarieven vaststelt of tussen verschillende typen afnemers gaat discrimineren. De afnemers worden in dergelijke gevallen benadeeld. Afnemers zijn daarom gebaat bij een bevordering van de doelmatigheid van de bedrijfsvoering en de meest doelmatige kwaliteit van het transport en van de uitvoering van systeemtaken. Hieronder valt ook dat de landelijk netbeheerder in ieder geval geen rendement behaalt dat hoger is dan in het economische verkeer gebruikelijk is.
13. De wetgever heeft ACM daarom belast met de taak om een reguleringssystematiek vast te stellen waarmee netbeheerders, zoals de Minister aangeeft in zijn doelstellingen, *"een prikkel krijgen om net zo doelmatig te handelen als bedrijven op een markt met concurrentie"* en waarmee *"netbeheerders financiële prikkels voor zowel kwaliteit als efficiencyverbetering"* krijgen. Dat geldt dus ook voor de landelijk netbeheerder. Indien deze doelstellingen worden bereikt, resulteert dat naar de mening van ACM in een optimale balans tussen prijs en kwaliteit van de geleverde diensten. Met de vaststelling van een reguleringssystematiek in een methodebesluit reguleert ACM dus het gedrag van de landelijk netbeheerder TenneT die zich in een monopolioïde situatie bevindt. Met het oog op de eerder genoemde doelstellingen beoogt ACM bij de vaststelling van deze reguleringssystematiek een optimaal evenwicht te vinden tussen de belangen van de diverse betrokkenen. De toepassing van de vastgestelde reguleringssystematiek leidt uiteindelijk tot een korting ter bevordering van de doelmatige bedrijfsvoering (hierna: x-factor), tot een budget bestaande uit beheerkosten, uitvoeringskosten en inkoopkosten voor de uitvoering van systeemtaken en rekenvolumina voor TenneT.

Besluit

3. Juridisch kader

Van methodebesluiten en het x-factor- en rekenvoluminabesluit ...

14. Jaarlijks stelt ACM de tarieven vast die TenneT in rekening mag brengen. ACM vindt het belangrijk om inzichtelijk te maken hoe deze tarieven samenhangen met enerzijds het methodebesluit transporttaken TenneT 2014-2016 en de daarvan afgeleide x-factor en rekenvolumina voor TenneT, en anderzijds met het methodebesluit systeemtaken TenneT 2014-2016. ACM hecht hier aan omdat deze besluiten onlosmakelijk met elkaar verbonden zijn.
15. ACM legt de methode tot vaststelling van de x-factor en van de rekenvolumina voor TenneT vast in een afzonderlijk methodebesluit. Voor de periode van 1 januari 2014 tot en met 31 december 2016 (hierna: zesde reguleringsperiode) heeft ACM deze methode vastgelegd in een besluit van 2 oktober 2013 (hierna: methodebesluit transport).² De wettelijke grondslag hiervoor is artikel 41, eerste, tweede, derde en vijfde lid, van de E-wet.
16. ACM heeft de methode tot vaststelling van het budget voor de uitvoering van systeemtaken en de rekenhoeveelheid ook in een methodebesluit vastgelegd. Voor de periode van 1 januari 2014 tot en met 31 december 2016 heeft ACM deze methode vastgelegd in het besluit van 2 oktober 2013.³ De wettelijke grondslag hiervoor was artikel 41e, tweede lid, van de E-wet.
17. Artikel 41e van de E-wet is per 1 januari 2015 vervallen. Bij artikel II, derde lid, van de Wet van 18 december 2013 tot wijziging van de E-wet (volume correctie nettarieven voor de energie-intensieve industrie)⁴ is echter bepaald dat de methode die ACM op basis van artikel 41e van de E-wet zoals dat luidde tot en met 31 december 2014, heeft vastgesteld voor de periode van 1 januari 2014 tot en met 31 december 2016, met ingang van 1 januari 2015 geacht wordt te zijn vastgesteld op basis van artikel 41, eerste lid, onderdeel b, van de E-wet.
18. ACM heeft de methode uit het methodebesluit transport toegepast om de hoogte van de x-factor en de rekenvolumina voor TenneT vast te stellen. Voor de zesde reguleringsperiode zijn de x-factor en de rekenvolumina voor TenneT vastgesteld in het besluit van 2 oktober 2013⁵ (hierna: x-factorbesluit en rekenvoluminabesluit). De wettelijke grondslag hiervoor is artikel 41a, eerste en tweede lid, van de E-wet.
19. In beide methodebesluiten heeft ACM gerefereerd aan de mogelijke inzet van de gelden die voortvloeien uit de toewijzing van koppelingcapaciteit (hierna: veilinggelden) voor de

² Met kenmerk ACM/DE/2013/204144.

³ Met kenmerk ACM/DE/2013/204145.

⁴ Staatsblad 2013, 575.

⁵ Met kenmerk ACM/DE/2013/204228.

Besluit

tarieven. Deze mogelijkheid volgt uit artikel 16, zesde lid, van de Verordening (Engelse versie):

“6. Any revenues resulting from the allocation of interconnection shall be used for the following purposes:

- (a) guaranteeing the actual availability of the allocated capacity; and/or*
- (b) maintaining or increasing interconnection capacities through network investments, in particular in new interconnectors.*

If the revenues cannot be efficiently used for the purposes set out in points (a) and/or (b) of the first subparagraph, they may be used, subject to approval by the regulatory authorities of the Member States concerned, up to a maximum amount to be decided by those regulatory authorities, as income to be taken into account by the regulatory authorities when approving the methodology for calculating network tariffs and/or fixing network tariffs.

The rest of revenues shall be placed on a separate internal account line until such time as it can be spent on the purposes set out in points (a) and/or (b) of the first subparagraph. The regulatory authority shall inform the Agency of the approval referred to in the second subparagraph.”

Via het tarievenvoorstel...

20. TenneT zendt ACM jaarlijks een voorstel voor de tarieven die zij ten hoogste zal berekenen voor de uitvoering van de transporttaken en de systeemtaken (hierna: tarievenvoorstel). Daarbij neemt TenneT het uitgangspunt van kostenoriëntatie, de tariefstructuren zoals vastgelegd in de TarievenCode Elektriciteit, de door ACM vastgestelde x-factor, rekenvolumina en de wettelijke formule in acht. De wettelijke grondslag hiervoor is artikel 41b, eerste, tweede en derde lid, van de E-wet.

Naar het tarievenbesluit

21. ACM stelt jaarlijks de tarieven voor TenneT vast. De wettelijke grondslag voor het vaststellen van de tarieven is artikel 41c, eerste lid of derde lid, van de E-wet, waarbij ACM een correctie kan toepassen op grond van het tweede lid van dat artikel.
22. Daarnaast dient ACM op grond van artikel 41d, tweede lid, van de E-wet het verschil tussen de totale inkomsten, als bedoeld in artikel 41b, eerste lid, onderdeel d, van de E-wet en de gerealiseerde inkomsten in de tarieven voor het eerstvolgende jaar te verrekenen.
23. Artikel 42 van de E-wet zegt het volgende over de door ACM vast te stellen tarieven:
 - “-1. De tarieven treden in werking op een door de Autoriteit Consument en Markt te bepalen datum en gelden tot 1 januari van het jaar, volgend op de datum van inwerkingtreding van het besluit tot vaststelling van de tarieven.*
 - 2. Indien op 1 januari de tarieven voor het volgende jaar nog niet zijn vastgesteld, gelden de tarieven tot de datum van inwerkingtreding van het besluit tot vaststelling van de tarieven voor het volgende jaar.*

Besluit

-3. Iedere netbeheerder legt een exemplaar van de voor hem geldende tarieven voor een ieder ter inzage in al zijn vestigingen.”

4. Procedure

24. Met het x-factorbesluit van 2 oktober 2013 heeft ACM de x-factor voor de zesde reguleringsperiode (2014 – 2016) vastgesteld op 7,12.
25. Aan de hand van artikel 41b, eerste lid, onderdeel d, van de E-wet heeft ACM met gebruikmaking van de gegevens van het Centraal Bureau voor de Statistiek de hoogte van de relatieve wijziging van de consumentenprijsindex voor het jaar 2016 berekend uit het quotiënt van deze prijsindex, gepubliceerd in de vierde maand voorafgaande aan het jaar t, en van deze prijsindex, gepubliceerd in de zestiende maand voorafgaande aan het jaar t, zoals deze maandelijks wordt vastgesteld door het Centraal Bureau voor de Statistiek. De hoogte van de relatieve wijziging van de consumentenprijsindex voor het jaar 2015 bedraagt 0,8.
26. Op 18 september 2015 heeft ACM TenneT verzocht om uiterlijk 30 september 2015 het tarievenvoorstel, bedoeld in artikel 41b, eerste lid, van de E-wet, bij ACM in te dienen. Op 30 september 2015 heeft ACM het tarievenvoorstel voor het jaar 2016 van TenneT ontvangen.
27. Op 7 oktober 2015 heeft ACM het tarievenvoorstel voor twee weken ter inzage gelegd. Tevens is dit op de website van ACM gepubliceerd (www.acm.nl). Hiervan is op 7 oktober 2015 melding gemaakt in de Staatscourant.⁶ Gedurende de termijn van de terinzagelegging, die eindigde op 21 oktober 2015, heeft ACM belanghebbenden in de gelegenheid gesteld een reactie op het tarievenvoorstel in te dienen.
28. Op 21 oktober 2015 heeft de Vereniging voor Energie, Milieu en Water (hierna: VEMW) naar aanleiding van de terinzagelegging van het tarievenvoorstel als enige een reactie ingediend. Hieronder gaat ACM nader in op de vragen en opmerkingen van VEMW en geeft daarbij aan hoe deze zijn meegenomen bij de beoordeling van het tarievenvoorstel.
- Herleidbaarheid tarieven*
29. VEMW is in het kort van mening dat de tarieven per netvlak feitelijk niet door haar te beoordelen zijn omdat de beschikbare informatie ontoereikend is. VEMW geeft aan inzicht nodig te hebben in de volumes, inkomsten en kosten per transporttrap, welke volgens VEMW onderdeel uitmaken van de verplichting een afzonderlijke boekhouding te publiceren.

8/30

⁶ Staatscourant van 7 oktober 2015, nr. 34244.

Besluit

30. ACM merkt op dat alle door VEMW verlangde gegevens reeds openbaar zijn. De informatie is te vinden in enerzijds het model behorende bij het x-factorbesluit⁷ voor de periode 2014 tot en met 2016. Het gaat dan om de werkelijk gemaakte kosten per taak en per transporttrap,⁸ de verwachte efficiënte kosten⁹ en de x-factor¹⁰ waarmee voor elk jaar de toegestane inkomsten worden bepaald. Anderzijds staat de informatie in de excelmodule die gepubliceerd is bij het tarievenvoorstel van TenneT. Het gaat dan om volumes per transporttrap,¹¹ correcties per transporttrap die ACM incidenteel of structureel uitvoert conform het methodebesluit¹² en de herleiding van de tarieven volgens de cascadesystematiek uit de TarievenCode Elektriciteit, voorzien van de benodigde verdeelsleutels¹³. De reactie van VEMW leidt niet tot een andere beoordeling van het tarievenvoorstel.

Volumecorrectiefactor

31. VEMW merkt op dat onvoldoende inzichtelijk is welke correctie voor de gedeerde inkomsten vanwege de volumecorrectiefactor voor de jaren 2014, 2015 en 2016 is verwerkt in het tarievenvoorstel. Volgens VEMW moet er bovendien een heldere grondslag in de Tarievencode zijn.

32. ACM is het deels eens met VEMW en heeft TenneT om een cijfermatige onderbouwing gevraagd. Op 25 november 2015 heeft TenneT deze onderbouwing per e-mail aangeleverd. Hieronder staat aangegeven hoe de correctie precies is verwerkt voor elk van de desbetreffende jaren:

- Voor het jaar 2014 wordt een verschil tussen gerealiseerde inkomsten en toegestane inkomsten verwerkt in de tarieven 2016 op grond van de wettelijk bepaalde omzetregulering. Dit verschil wordt met ingang van 2014 mede veroorzaakt door de volumecorrectiefactor. Hoewel het totale verschil juist en volledig is bevonden op basis van een accountantsverklaring, is de opbouw van het verschil niet nader gespecificeerd. Uit de nadere cijfermatige onderbouwing van TenneT volgt dat de totale nacalculatie voor transporttaken ad EUR 15,6 mln het resultaat is van EUR 23,9 mln aan volumecorrecties minus EUR 8,4 mln door hogere afzetvolumes dan verwacht. De totale nacalculatie voor systeemtaken ad EUR 14,0 mln is het resultaat van EUR 6,7 mln aan volumecorrecties en EUR 7,4 mln door lagere afzetvolumes dan verwacht.
- Voor het jaar 2015 is de nacalculatie niet verwerkt in het voorstel voor 2016. De nacalculatie kan pas plaatsvinden wanneer realisaties over 2015 beschikbaar zijn (bij het tarievenbesluit 2017).

⁷ Openbaar model behorend bij besluit van 2 oktober 2013 met kenmerk ACM/DE/2013/204144.

⁸ Tabblad GAW, Opex en Kosten.

⁹ Tabblad Efficiënte kosten.

¹⁰ Tabblad X-factorberekening.

¹¹ Tabblad Rekenvolumina.

¹² Tabblad Inkomsten TO, Inkomsten SO en Budgetberekening.

¹³ Tabblad Tariefberekening en Tarievenvoorstel.

Besluit

- Voor het jaar 2016 is op voorhand door TenneT met het effect van de volumecorrectiefactor rekening gehouden door de feitelijk gefactureerde volumes in 2014 als uitgangspunt te nemen voor 2016. Definitieve verrekening vindt vervolgens plaats wanneer realisaties over 2016 beschikbaar zijn (in het tarievenbesluit 2018).

Met bovenvermeld inzicht meent ACM tegemoet te komen aan de reactie van VEMW. De reactie leidt niet tot een andere beoordeling van het tarievenvoorstel.

33. ACM volgt VEMW niet in het betoog dat er een grondslag in de Tarievenscode moet zijn. Thans kan in het midden blijven of een meer uitgewerkte regeling van de volumecorrectiefactor in de Tarievenscode mogelijk en wenselijk is. Immers, bij artikel 29, elfde lid, van de E-wet is bepaald dat bij ministeriële regeling nadere regels moeten worden gesteld ter uitvoering van het zevende tot en met tiende lid, welke leden zien op de volumecorrectie. Gelet hierop en het feit dat de Minister van Economische Zaken bij Regeling van 13 december 2013 (Staatscourant 2013, nr. 35487 d.d. 20 december 2013) uitvoering heeft gegeven aan artikel 29, elfde lid, van de E-wet, kan naar het oordeel van ACM in ieder geval niet worden volgehouden dat de volumecorrectiefactor een heldere grondslag in de tarievenscode moet hebben, alvorens de kosten vanwege gedeerde inkomsten door het toepassen van een volumecorrectiefactor via de transporttarieven in rekening gebracht kunnen worden.

Inzet veilingmiddelen

34. VEMW merkt op dat een onderbouwing ontbreekt van de hoogte van het voorstel van TenneT om veilingmiddelen voor tariefverlaging in te zetten. Bovendien ontbreekt een oordeel van ACM of de middelen (niet) efficiënt aangewend kunnen worden voor de doelen in artikel 16, lid 6 van Verordening 714/2009. Verder stelt VEMW vragen over de aanwending van de veilingmiddelen in het verleden.
35. Uit artikel 16, zesde lid, van Verordening 714/2009 volgt dat de veilinggelden in eerste instantie moeten worden aangewend om te garanderen dat de toegewezen koppelingcapaciteit daadwerkelijk beschikbaar is en/of voor het handhaven of vergroten van koppelingcapaciteit. In tweede instantie kunnen de veilinggelden, onder voorbehoud van goedkeuring door ACM, aangewend worden als inkomsten die in aanmerking worden genomen bij de vaststelling van de nettatarieven.
36. Voor de beoordeling van ACM over de (efficiënte) aanwending van veilingmiddelen verwijst ACM naar haar jaarlijkse rapportage daarover. De meest recente dateert van 31 juli 2015 en heeft kenmerk 15.0454.269. Dit document is te vinden op de internetpagina van ACM. De conclusie daarvan is dat de aanwending door TenneT in lijn is met de Verordening.
37. Wat betreft de onderbouwing van de hoogte van het bedrag merkt ACM op dat een korte

Besluit

toelichting van TenneT is gevoegd bij haar voorstel¹⁴. In het kader van de tarievenbesluiten is echter enkel relevant of de voorgestelde inzet (wat die ook moge zijn) voor tariefverlaging niet ten koste gaat van de aanwending voor de primaire doelen. ACM merkt op dat na de voorgestelde inzet van EUR 129,9mln voor tariefverlaging er meer dan voldoende veilingmiddelen resteren (ruim EUR 635 mln¹⁵) voor alle bij ACM bekende en door TenneT voorgenomen onttrekkingen voor de primaire doelen. De voorgestelde inzet betreft dus middelen die niet (en dus ook niet efficiënt) aangewend kunnen worden voor de primaire doelen en daarom ingezet kunnen worden voor tariefverlaging. ACM ziet geen aanleiding gebruik te maken van haar bevoegdheid een maximumbedrag voor de inzet te bepalen dat lager ligt dan het bedrag dat TenneT voorstelt en keurt daarom de inzet goed.

T-0 regeling

38. VEMW geeft tot slot aan dat ACM in dit besluit geen toezegging kan doen over toekomstige vergoedingen aan TenneT in het kader van de t-0 regeling (onderdeel van het lopende wetstraject STROOM).
39. ACM loopt in het algemeen niet vooruit op regelgeving die nog niet in werking is. ACM doet daarom in dit besluit geen toezegging over de toekomstige vergoedingen. ACM komt daarmee tegemoet aan de opmerking van VEMW.

5. Rekenvolumina

40. In het methodebesluit voor de zesde reguleringsperiode heeft ACM opgemerkt dat zij de rekenvolumina gedurende een reguleringsperiode kan wijzigen ingevolge artikel 41a, tweede lid, van de E-wet.
41. Als gevolg van de invoering van de Wet volumecorrectie nettarieven voor de energie-intensieve industrie¹⁶ kunnen bepaalde afnemers sinds 1 januari 2014, op grond van artikel 29, zevende tot en met het elfde lid, van de E-wet, onder omstandigheden in aanmerking komen voor een volumecorrectie (een korting op de af te rekenen volumes). Hierdoor lopen de netbeheerders die dergelijke (groot)afnemers hebben aangesloten op hun net, inkomsten mis. Netbeheerders kunnen bij hun tarievenvoorstel een inschatting maken van de toe te passen volumecorrecties, waarbij het verschil tussen de geschatte gegevens en feitelijke gegevens in latere tarievenbesluiten kan worden gecorrigeerd.

¹⁴ Gemiddelde van de inkomsten 2012 tot en met 2014.

¹⁵ Het betreft een conservatieve schatting omdat nog geen rekening is gehouden met opbrengsten na 1 juli 2015. Het bedrag komt als volgt tot stand: saldo medio 2015 (EUR 788,9 mln, zie rapportage van ACM met kenmerk 15.0454.269) minus resterende inzet in tweede helft 2015 (EUR 22,5 mln, zie tarievenbesluit TenneT 2015), minus hierboven vermelde inzet in 2016 (EUR 129,9 mln).

¹⁶ Staatsblad 2013, 575.

Besluit

42. TenneT heeft haar inschatting van de toe te passen volumina gebaseerd op de netto realisaties over 2014. Dit zijn de bruto gemeten volumina met daarop in mindering gebracht de in randnummer 41 besproken volumecorrectie.
43. Daarnaast heeft de overdracht van de HS-netten van Stedin aan TenneT eveneens gevolgen voor de rekenvolumina van TenneT. In het tarievenvoorstel van TenneT is een prognose van deze gevolgen opgenomen.
44. Het voorstel van TenneT wordt door ACM overgenomen. De rekenvolumina voor het jaar 2016 zijn derhalve gebaseerd op geactualiseerde, verwachte afzetgegevens van TenneT.

6. Vaststelling Toegestane Tariefinkomsten 2016

45. Op basis van de wettelijke formule, de x-factor zoals opgenomen in randnummer 24 en de relatieve wijziging van de consumentenprijsindex zoals opgenomen in randnummer 25, bepaalt ACM de hoogte van de Totale Inkomsten uit transporttarieven voor het jaar 2016 op € 366.768.671 . Dit zijn echter nog niet de Toegestane Tariefinkomsten die TenneT in 2016 mag ontvangen. Om de Toegestane Tariefinkomsten te bepalen wordt tevens een aantal correcties uitgevoerd.
46. Op grond van artikel 41c, tweede lid, van de E-wet kan ACM de tarieven die zullen gelden in het jaar t corrigeren. Deze structurele en incidentele correcties betreffen voor het jaar 2016 € 28.456.750. Deze correcties worden in hoofdstuk 7.1 uitgewerkt.
47. Daarnaast worden de toegestane inkomsten voor de systeemtaken, boven in de cascade, toegevoegd aan de inkomsten voor de transporttaken. Voor het jaar 2016 betreft dit € 202.557.732. De toegestane inkomsten bestaan uit het budget voor de systeemtaken 2016 en de structurele en incidentele correcties hierop. Deze worden in hoofdstuk 7.2 uitgewerkt.
48. Op grond van artikel 16, zesde lid, van de Verordening zet ACM een deel van de veilinggelden in als inkomsten bij de vaststelling van de transporttarieven. Voor het jaar 2016 betreft dit € -129.857.000.
49. Gelet op het bovenstaande bepaalt ACM de Toegestane Tariefinkomsten voor het jaar 2016 op € 467.926.153.

Besluit

7. Beoordeling tarievenvoorstel

50. ACM licht in dit hoofdstuk toe hoe de transporttarieven berekend zijn. De transporttarieven vergoeden sinds 2015 zowel de transporttaken als de systeemtaken van TenneT. Daarnaast worden er veilinggelden ingezet ter verlaging van de tarieven.

7.1 Correcties en nacalculaties transporttaken

51. In deze paragraaf beschrijft ACM de volgende correcties:
- a. Structurele correcties:
 - Nacalculatie tariefinkomsten 2014;
 - Nacalculatie bonus/malus energie en vermogen 2014;
 - Nacalculatie prognose InterTSO Compensation 2014;
 - Nacalculatie prognose omzet aansluitdienst en meterhuur voor 2014;
 - Nacalculatie inkoopkosten naastgelegen netten 2014;
 - Correctie omzet aansluitdienst en meterhuur 2016;
 - Toevoeging prognose inkoopkosten naastgelegen netten 2016.
 - b. Incidentele correcties:
 - Vergoeding voor de uitbreidingsinvestering Wateringen-Bleiswijk;
 - Vergoeding voor de uitbreidingsinvestering Noordoostpolder;
 - Vergoeding voor de beheerkosten HS-netten van Stedin;
 - Nacalculaties oude jaren transportdiensten en aansluitdiensten
 - Voorbereidingskosten Wind op Zee.

Structurele correcties

52. Nacalculatie tariefinkomsten 2014: ACM voert deze nacalculatie uit op grond van artikel 41d, tweede lid, van de E-wet. In deze nacalculatie wordt het verschil tussen de gerealiseerde tariefinkomsten in het jaar 2014 op basis van de gefactureerde tarieven voor de EHS- en HS-netten en de vooraf bepaalde Toegestane Tariefinkomsten voor dat jaar verrekend in het jaar 2016. Dit resulteert in een correctie van € 16.512.011 in de Toegestane Tariefinkomsten.
53. Nacalculatie bonus/malus energie en vermogen (hierna: E&V) 2014: ACM voert deze nacalculatie uit op grond van artikel 41c, tweede lid, onderdeel c, van de E-wet. In het methodebesluit transporttaken¹⁷ heeft ACM beschreven hoe zij deze nacalculatie berekent. ACM bepaalt eerst het verschil tussen de geprognosticeerde kosten en de werkelijke kosten. De werkelijke kosten zijn gelijk aan het werkelijke bedrag dat aan de partijen is betaald, verminderd met de werkelijk opgelegde sancties. Van het verschil (zowel negatief als positief) wordt driekwart nagecalculeerd. Het resterende kwart is voor risico van TenneT.

¹⁷ Kenmerk ACM/DE/2013/204144, randnummer 258.

Besluit

Indien het verschil meer dan 20% bedraagt (zowel negatief als positief) wordt het meerdere deel volledig nagecalculeerd.

54. De prognose van de inkoopkosten E&V in 2014 bedroeg € 49.782.979 voor de EHS-netten. De realisatie bedroeg € 36.613.065. Het verschil tussen prognose en realisatie bedraagt € -13.169.915. Als gevolg van de bonus/malus berekening leidt dit tot een correctie van € -12.094.575 in de Toegestane Tariefinkomsten voor 2016.
55. De prognose van de inkoopkosten E&V in 2014 bedroeg € 26.932.701 voor de HS-netten. De realisatie bedroeg € 29.023.344. Het verschil tussen prognose en realisatie bedraagt € 2.090.643. Als gevolg van de bonus/malus berekening leidt dit tot een correctie van € 3.441.205 in de Toegestane Tariefinkomsten voor 2016.
56. Nacalculatie prognose InterTSO Compensation (hierna: ITC) 2014: ACM heeft op grond van artikel 41c, tweede lid, onderdeel c, van de E-wet deze nacalculatie uitgevoerd. In deze nacalculatie worden de verschillen tussen de geprognoseerde kosten die in de transporttarieven van 2014 zijn verwerkt en het werkelijke saldo van het ITC berekend. Onder het saldo wordt verstaan de opbrengsten minus de kosten die op basis van de internationale afspraken worden toegerekend aan het Nederlandse landelijk hoogspanningsnetwerk. Op basis van de realisaties voor het jaar 2014 is gebleken dat de kosten ITC lager zijn uitgevallen dan werd geschat. Dit resulteert in een correctie van € -6.884.737 in de Toegestane Tariefinkomsten voor 2016.
57. Nacalculatie prognose omzet aansluitdienst en meterhuur 2014: ACM heeft op grond van artikel 41c, tweede lid, onderdeel c, van de E-wet deze correctie uitgevoerd. Met deze nacalculatie wordt het verschil tussen de geprognoseerde opbrengsten die in de transporttarieven van 2014 zijn verwerkt en de werkelijke opbrengsten voor de aansluitdienst en meterhuur in 2014 verwerkt in de tarieven voor het jaar 2016. Dit resulteert in een correctie van € -410.186 voor de EHS-netten en € 243.646 voor de HS-netten in de Toegestane Tariefinkomsten voor 2016.
58. Nacalculatie inkoopkosten naastgelegen netten 2014: ACM voert deze nacalculatie uit op grond van artikel 41b, tweede lid, van de E-wet. In deze nacalculatie wordt het verschil tussen de werkelijke kosten in 2014 en de geschatte kosten in de transporttarieven 2014, zonder toepassing van de wettelijke formule, verwerkt in de tarieven voor het jaar 2016. Dit resulteert in een correctie van € -566.039 in de Toegestane Tariefinkomsten voor 2016.
59. Correctie omzet aansluitdienst en meterhuur 2016: met deze correctie wordt de verwachte opbrengst uit de aansluitdienst en meterhuur voor het jaar 2016 in mindering gebracht op de Toegestane Tariefinkomsten. TenneT houdt bij de prognose rekening met de effecten van de geplande wijziging van de Tarieencode, die ter goedkeuring bij ACM voorligt. Dit

Besluit

resulteert in een correctie van € -760.931 voor de EHS-netten en € -23.780.904 voor de HS-netten in de Toegestane Tariefinkomsten voor 2016.

60. Toevoeging prognose inkoopkosten naastgelegen netten 2016: Op grond van artikel 41b, tweede lid, van de E-wet voegt ACM een prognose toe aan de totale inkomsten uit de tarieven voor de inkoopkosten naastgelegen netten 2016. Deze prognose volgt uit de realisatie in 2014. Dit resulteert in een correctie van € 14.578.186 in de Toegestane Tariefinkomsten voor 2016.

Incidentele correcties

61. Vergoeding voor de uitbreidingsinvestering Wateringen – Bleiswijk: op grond van artikel 41b, eerste lid, onderdeel e, van de E-wet neemt ACM een vergoeding op in de tarieven voor het jaar 2016 ter dekking van de doelmatige kosten voor de uitbreidingsinvestering in de verbinding Wateringen – Bleiswijk. De vergoeding ter dekking van de kosten behelst een nacalculatie voor het jaar 2015 en een vergoeding voor de kapitaal- en operationele kosten uit 2016. Dit resulteert in een vergoeding van € 14.184.078 in de Toegestane Tariefinkomsten voor 2016.
62. Vergoeding voor de investering “Uitbreiding elektriciteitsnet Noordoostpolder”: op grond van artikel 41b, eerste lid, onderdeel e, van de E-wet neemt ACM een vergoeding op in de tarieven voor het jaar 2016 ter dekking van de doelmatige kosten voor de investering in de “Uitbreiding elektriciteitsnet Noordoostpolder” (hierna: NOP). De investering is in 2014 in twee delen geactiveerd en door ACM al ten dele meegenomen in de tarieven 2015. De vergoeding ter dekking van de doelmatige kosten behelst een vergoeding en nacalculatie voor de kapitaal- en operationele kosten uit 2014, 2015 en 2016. Dit resulteert in een vergoeding van € 9.290.548 in de Toegestane Tariefinkomsten voor 2016. ACM verwijst voor de verdere onderbouwing van deze vergoeding naar bijlage 1 bij dit besluit.
63. Vergoeding voor beheerkosten HS-netten van Stedin: op grond van artikel 10 van de E-wet dient het beheer van de HS-netten bij TenneT te liggen. Uitzondering betreft HS-netten waarop Cross Border Lease (CBL)-overeenkomsten zijn gevestigd. De CBL-overeenkomsten op de HS-netten van Stedin zijn in 2013 en 2014 komen te vervallen. Om deze reden is ACM, voor de vaststelling van de tarieven per 1 januari 2015, er vanuit gegaan dat het beheer van de desbetreffende netten bij TenneT is komen te liggen. Door deze beheeroverdracht veranderen de kosten van TenneT voor haar netten en past ACM de inkomsten hierop aan. ACM verwerkt de financiële gevolgen van de overgang van het beheer van de CBL-netten vanaf 2015 in de tarieven.
64. Aangezien de eigendomsoverdracht van de HS-netten nog niet formeel is afgerond, is de vergoeding voor de beheerkosten van TenneT, evenals vorig jaar, gebaseerd op prognoses. Dit resulteert in een correctie in de Toegestane Tariefinkomsten voor 2016 van

Besluit

€ 15.279.136. ACM is voornemens om in het tarievenbesluit 2017 de prognoses voor de vergoeding van de beheerkosten te vervangen door de realisatie.

65. Nacalculaties oude jaren: het betreft hier inkomstennacalculaties voor onderscheidenlijk aansluitdiensten en transporttarieven over de jaren 2009 tot en met 2013 die samenhangen met het feit dat verrekeningen met afnemers over deze jaren nog niet definitief waren afgerond. ACM voert deze nacalculaties uit op grond van artikel 41d, tweede lid, van de E-wet. Dit resulteert in een correcties in de Toegestane Tariefinkomsten voor 2016 van € -586.376 en € -1.287.119.
66. Vergoeding Wind op Zee: op grond van artikel 16, tweede lid, onder n, juncto artikel 41ba, eerste lid, van de E-wet heeft TenneT de reeds gemaakte voorbereidingskosten voor Wind op Zee meegenomen in haar tarievenvoorstel. Dit resulteert in een correctie van € 1.298.811 in de Toegestane Tariefinkomsten voor 2016.

16/30

7.2 Toegestane inkomsten voor de systeemtaken

67. De Toegestane Tariefinkomsten voor de systeemtaken bestaan uit de volgende onderdelen:
- Het budget voor systeemtaken voor 2016
 - Structurele correcties:
 - Nacalculatie tariefinkomsten 2014;
 - Nacalculatie bonus/malus inkoopkosten energie en vermogen systeemtaken 2014, inclusief sancties;
 - Nacalculatie primaire reserve 2014;
 - Nacalculatie systeemdiensten 2011 tot en met 2013.
 - Incidentele correctie:
 - Restitutie systeemdienstentarieven n.a.v. de CBb-uitspraak inzake DOW.

Budget voor systeemtaken voor 2016

68. Het budget voor systeemtaken voor 2016 is bepaald aan de hand van bijlage 1 van het methodebesluit systeemtaken.¹⁸ ACM heeft hierbij het consumentenprijsindexcijfer, zoals opgenomen in randnummer 25 van dit besluit, gebruikt. Het budget voor 2016 is gelijk aan € 150.499.318 en bestaat uit de volgende onderdelen:
- De beheerkosten van € 57.354.496;
 - De uitvoeringskosten systeemtaken van € 42.542.454; en
 - De inkoopkosten energie en vermogen van € 50.602.367.¹⁹

Structurele correcties

69. Nacalculatie tariefinkomsten 2014: ACM voert op grond van artikel 41c, tweede lid, onderdeel c, van de E-wet deze nacalculatie uit. In deze nacalculatie wordt het verschil

¹⁸ Met kenmerk ACM/DE/2013/204145.

¹⁹ Onderdeel van het budget voor de inkoopkosten energie en vermogen is het saldo onbalans voor 2015. Dit is gelijk aan de opbrengsten minus de kosten van de onbalansmarkt, zoals vermeld in artikel 3.9.9 van de SystemCode.

Besluit

tussen de gerealiseerde tariefinkomsten in het jaar 2014 en de vooraf bepaalde toegestane tariefinkomsten voor dat jaar uit het systeemdienstentariaf gecorrigeerd in het jaar 2016. Dit resulteert in een correctie van € 14.875.923 in de Toegestane Tariefinkomsten voor 2016.

70. Nacalculatie bonus/malus inkoopkosten energie en vermogen systeemtaken 2014, inclusief sancties: ACM voert deze nacalculatie uit op grond van artikel 41c, tweede lid, onderdeel c, van de E-wet. In het methodebesluit systeemtaken²⁰ heeft ACM beschreven hoe zij deze nacalculatie berekent. ACM bepaalt eerst het verschil tussen de geprognosticeerde kosten en de werkelijke kosten. De werkelijke kosten zijn gelijk aan het werkelijke bedrag dat aan de partijen is betaald, verminderd met de werkelijk opgelegde sancties. Van het verschil (zowel negatief als positief) wordt driekwart nagecalculeerd. Het resterende kwart is voor risico van TenneT. Indien het verschil meer dan 20% bedraagt (zowel negatief als positief) wordt het meerdere deel volledig nagecalculeerd. Deze berekening voor het jaar 2014 resulteert in een correctie van € -10.761.902 in de Toegestane Tariefinkomsten voor 2016.
71. Nacalculatie primaire reserve 2014: ACM voert deze nacalculatie uit op grond van artikel 41c, tweede lid, onderdeel c, van de E-wet. In het methodebesluit systeemtaken²¹ heeft ACM bepaald dat over de jaren 2014 en 2015 een volledige nacalculatie zal plaatsvinden voor de inkoopkosten van primaire reserves. Dit resulteert in een correctie van € 10.218.876 in de Toegestane Tariefinkomsten voor 2016.
72. Nacalculatie systeemdiensten 2011, 2012 en 2013: ACM voert deze nacalculatie uit op grond van artikel 41c, tweede lid, onderdeel c, van de E-wet. Het betreft de verschillen tussen de in 2011, 2012 en 2013 gefactureerde voorschotvolumes aan regionale netbeheerders en definitief gefactureerde volumes op basis van de eindafrekeningen met accountantsverklaring, vermenigvuldigd met het systeemdienstentariaf van de betreffende jaren. Dit resulteert in een correctie van € 1.613.638 in de Toegestane Tariefinkomsten voor 2016.

Incidentele correctie

73. Restitutie systeemdienstentarieven naar aanleiding van de CBb-uitspraak inzake DOW: in het methodebesluit²² heeft ACM aangekondigd dat ten gevolge van de uitspraak van het CBb van 23 juli 2012 inzake Dow Benelux B.V. bepaalde afnemers in het verleden onverschuldigde systeemdienstentarieven hebben betaald. TenneT dient deze afnemers te restitueren. Dit leidt tot een wijziging in inkomsten uit de systeemdienstentarieven die in de periode 2014 tot en met 2016 voor verrekening in aanmerking kan komen. ACM voert deze correctie uit op grond van artikel 41c, tweede lid, onderdeel b, van de E-wet. Dit resulteert in een correctie van € 36.111.878 in de Toegestane Tariefinkomsten voor 2016.

²⁰ Kenmerk ACM/DE/2013/204145, randnummer 115.

²¹ Kenmerk ACM/DE/2013/204145, randnummer 116.

²² Randnummers 118 en 119, kenmerk ACM/DE/2013/204145.

Besluit

74. De door TenneT opgevoerde restitutiecosten in de tarievenvoorstellen voor het jaar 2015 en 2016 zijn door ACM nog niet aan een audit onderworpen. ACM behoudt zich het recht voor om eventuele correcties, die voortkomen uit een mogelijke audit, in toekomstige tarievenbesluiten te verdisconteren.

7.3 Correctie tarieven door inzet van veilinggelden

75. In de methodebesluiten²³ heeft ACM toegelicht hoe de veilinggelden van TenneT zich verhouden tot de methode van regulering van TenneT. Artikel 16, zesde lid, en bijlage 1, randnummer 6.4, van de Verordening beschrijven voor welke drie doelen de veilinggelden mogen worden aangewend. Hieruit valt op te maken dat de veilinggelden in eerste instantie moeten worden aangewend voor het garanderen dat de toegewezen koppelingcapaciteit daadwerkelijk beschikbaar is en/of het handhaven of vergroten van koppelingcapaciteit. In tweede instantie kunnen de veilinggelden, onder voorbehoud van goedkeuring door ACM, worden aangewend als inkomsten die in aanmerking worden genomen bij de vaststelling van de nettatarieven.
76. TenneT heeft op 22 september 2014 een kader voor de inzet van veilinggelden gepubliceerd, waarin de mogelijkheid bestaat om incidenteel een extra bijdrage in te zetten voor verlaging van de tarieven. TenneT gebruikt deze voorziening om vooruit te lopen op de contouren van het veilinggeldenkader, zoals dat mogelijk gaat gelden voor de zevende reguleringsperiode. TenneT geeft aan dat voldoende veilinggelden beschikbaar zijn voor de geplande investeringen in de primaire doelen. Daarnaast geeft TenneT aan dat voldoende veilinggelden beschikbaar zijn voor een inzet bij de vaststelling van de transporttarieven voor het jaar 2016. Deze inzet is gebaseerd op de gemiddelde veilingopbrengsten in de periode 2012 tot en met 2014, wat resulteert in een correctie van € -129.857.000 in de Toegestane Tariefinkomsten voor 2016.
77. ACM verleent met onderhavig besluit goedkeuring voor de inzet van veilinggelden voor de verlaging van de transporttarieven en besluit dat € -129.857.000 het maximumbedrag aan veilinggelden is dat mag worden aangewend als inkomsten bij de vaststelling van de transporttarieven voor het jaar 2016.
78. ACM zal het Agentschap ACER²⁴ op grond van artikel 16, zesde lid, van de Verordening op de hoogte brengen van de inzet van veilinggelden als inkomsten bij de vaststelling van de transporttarieven.

²³ Kenmerk ACM/DE/2013/204144 en ACM/DE/2013/204145.

²⁴ Agency for the Cooperation of Energy Regulators.

Besluit

7.4 Heffingsrente

79. Aangezien de kosten voor een bepaald jaar bij TenneT gedurende dat jaar nog niet bekend zijn, wordt deels gewerkt met prognoses. ACM past op deze prognoses nacalculatie toe aan de hand van later verstrekte rapportages over de daadwerkelijk gemaakte kosten. Voor de nacalculatie van prognoses wordt vanaf de datum (of midden van een periode) dat een overschot of tekort is ontstaan rente berekend tot de datum (of midden van een periode) dat het tekort of overschot met de tarievenvergoeding is verrekend. Als rente wordt het gewogen gemiddelde genomen van de wettelijke heffingsrente, zoals die door het Ministerie van Financiën elk kwartaal wordt vastgesteld (hierna: heffingsrente).
80. De heffingsrente wordt toegepast op correcties in de Toegestane Tariefinkomsten. Hierbij is het uitgangspunt dat over het totale bedrag heffingsrente berekend wordt vanaf 1 juli van het jaar waarop het tekort of overschot betrekking heeft tot 1 juli 2016. Een uitzondering hierop vormt de nacalculatie van de tariefinkomsten 2014, waarbij de heffingsrente wordt berekend vanaf 1 januari na het jaar waarop het tekort of overschot betrekking heeft.
81. In tabel 1 is een overzicht te vinden van de heffingsrentes per kwartaal voor de jaren 2009 tot en met 2015. De heffingsrente is tot en met het laatste kwartaal van 2012 door de Staatssecretaris van Financiën vastgesteld overeenkomstig de Regeling bekendmaking percentage heffingsrente en invorderingsrente bij belastingen (Staatscourant 1992, 189), laatstelijk gewijzigd op 7 november 2012 (Staatscourant 2012, 23419). Met ingang van 1 januari 2013²⁵ is het percentage van de heffingsrente gelijk aan het percentage van de ingevolge artikel 120, eerste lid, van Boek 6 van het Burgerlijk Wetboek bij algemene maatregel van bestuur vastgestelde wettelijke rente,²⁶ met dien verstande dat met ingang van het tweede kwartaal van 2014 het eerstgenoemde percentage ten minste 4 bedraagt.²⁷ Voor het jaar 2016 gebruikt ACM een schatting en past zij het recentst gepubliceerde percentage toe (vierde kwartaal 2015: 4,00%).

Tabel 1. Overzicht heffingsrente op grond van Awr.

	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
1 ^e kwartaal	4,90%	2,50%	2,50%	2,85%	3,00%	3,00%	4,00%
2 ^e kwartaal	3,50%	2,50%	2,50%	2,30%	3,00%	4,00%	4,00%
3 ^e kwartaal	2,75%	2,50%	2,75%	2,50%	3,00%	4,00%	4,00%
4 ^e kwartaal	2,50%	2,50%	3,00%	2,25%	3,00%	4,00%	4,00%

²⁵ Zie de Wet van 22 december 2011 houdende wijziging van enkele belastingwetten en enige andere wetten (Belastingplan 2012), Staatsblad 2011, 639.

²⁶ Deze algemene maatregel van bestuur is het Besluit wettelijke rente, laatstelijk gewijzigd bij besluit van 4 december 2014 dat in werking is getreden met ingang van 1 januari 2015 (Stb. 2014, 491).

²⁷ Zie de Wet van 18 december 2013 tot wijziging van de Algemene wet inzake rijksbelastingen en van de Invorderingswet 1990 in verband met de wijziging van de percentages belasting- en invorderingsrente (Wet wijziging percentages belasting- en invorderingsrente), Staatsblad 2013, 568.

Besluit

7.5 Conclusie

82. Op basis van bovenstaande beoordeling heeft ACM de transporttarieven opnieuw berekend. Als uitgangspunt hanteert ACM de Toegestane Tariefinkomsten voor de transporttaken en systeemtaken zoals bepaald in hoofdstuk 6 en 7 van onderhavig besluit.
83. De totstandkoming van de totale toegestane inkomsten uit de transporttarieven staat beschreven in de randnummers 45 tot en met 81. De som van bovengenoemde bedragen en correcties vormt het totaal aan Toegestane Tariefinkomsten uit de transporttarieven voor het jaar 2016 en bedraagt € 467.926.153. In onderstaande tabel is de opbouw van deze inkomsten weergegeven.

Besluit

Tabel 2. Toegestane Tariefinkomsten uit transporttarieven voor het jaar 2016.

	Bedrag in € incl hr	Bedrag in € ex hr
Totale inkomsten transporttaken 2016	366.768.671	
<i>Structurele correcties transporttaken</i>		
Nacalculatie tariefinkomsten 2014	16.512.011	15.568.614
Nacalculatie bonus/malus energie en vermogen EHS 2014	-12.094.575	-11.182.115
Nacalculatie bonus/malus energie en vermogen HS 2014	3.441.205	3.181.587
Nacalculatie prognose Inter TSO Compensation 2014	-6.884.737	-6.365.327
Nacalculatie progn. omzet aansluitdienst en meterhuur EHS 2014	-410.186	-379.240
Nacalculatie prognose omzet aansluitdienst en meterhuur HS 2014	243.646	225.264
Nacalculatie naastgelegen netten 2014	-566.039	-523.335
Correctie omzet aansluitdienst en meterhuur EHS 2016	-760.931	
Correctie omzet aansluitdienst en meterhuur HS 2016	-23.780.904	
Toevoeging prognose omzet naastgelegen netten 2016	14.578.186	
Totaal structurele correcties transporttaken	-9.722.327	
<i>Incidentele correcties transporttaken</i>		
Vergoeding uitbreidingsinvestering Wateringen-Bleiswijk	14.184.078	14.179.372
Vergoeding uitbreidingsinvestering Noordoostpolder	9.290.548	9.115.203
Vergoeding beheerkosten HS-netten van Stedin	15.279.136	
Nacalculatie oude jaren transporttarieven en aansluitdiensten	-1.873.495	-1.564.745
Vergoeding voorbereidingskosten Wind op Zee	1.298.811	
Totaal incidentele correcties transporttaken	38.179.077	
Budget voor systeemtaken 2016	150.499.318	
<i>Structurele correcties systeemtaken</i>		
Nacalculatie tariefinkomsten 2014	14.875.923	14.026.002
Nacalculatie bonus/malus inkoopkosten systeemtaken 2014	-10.761.902	-9.949.983
Nacalculatie primaire reserve 2014	10.218.876	9.447.926
Nacalculatie systeemdiensten 2011, 2012 en 2013	1.613.638	1.439.476
Totaal structurele correcties systeemtaken	15.946.536	
<i>Incidentele correctie systeemtaken</i>		
Restitutie systeemdienstentarieven n.a.v. Cbb-uitspraak DOW	36.111.878	33.910.454
Totaal incidentele correctie systeemtaken	36.111.878	
Inzet van veilinggelden	-129.857.000	
Totaal toegestane inkomsten transporttarieven 2016	467.926.153	

Besluit

8. Dictum

84. Op grond van artikel 16, zesde lid, van de Verordening stelt de Autoriteit Consument en Markt het bedrag dat uit de veilinggelden mag worden aangewend als inkomsten bij de vaststelling van de transporttarieven voor het jaar 2016 vast op € 129.857.000.
85. Op grond van artikel 41c, eerste lid, van de E-wet stelt de Autoriteit Consument en Markt de transporttarieven 2016 die TenneT TSO B.V. in rekening mag brengen volgens onderstaande tabel vast.
86. Daarnaast stelt de Autoriteit Consument en Markt op grond van artikel 41a, tweede lid, van de E-wet de rekenvolumina gewijzigd vast volgens onderstaande tabel.

Afnemerscategorie Tariefdrager	Tarief (€)	Rekenvolume
Afnemers EHS (220-380 kV)		
Vastrecht transportdienst per jaar	12.478,96	41
kW gecontracteerd per jaar	6,75	1.206.530
kW max per maand	0,81	10.385.039
Afnemers EHS (220-380 kV) max 600 uur per jaar		
Vastrecht transportdienst per jaar	12.478,96	0
kW gecontracteerd per jaar	3,38	98.893
kW max per week	0,28	435.516
Afnemers HS (110-150 kV)		
Vastrecht transportdienst per jaar	2.760,00	139
kW gecontracteerd per jaar	15,41	14.405.784
kW max per maand	1,50	148.339.593
Afnemers HS (110-150 kV) max 600 uur per jaar		
Vastrecht transportdienst per jaar	2.760,00	6
kW gecontracteerd per jaar	7,71	387.194
kW max per week	0,52	3.491.191

87. Van dit besluit wordt mededeling gedaan in de Staatscourant. Voorts zal de Autoriteit Consument en Markt dit besluit op haar internetpagina (www.acm.nl) publiceren en ter inzage leggen ten kantore van ACM. Daarnaast is TenneT TSO B.V. op grond van artikel 42, derde lid, van de E-wet verplicht om een exemplaar van de voor haar geldende tarieven voor een ieder ter inzage te leggen in al haar vestigingen.

Besluit

88. Dit besluit treedt in werking op 1 januari 2016.

Den Haag,

Datum:

Autoriteit Consument en Markt,
namens deze,

Mr. L.A.G. Moelker
Teammanager Directie Energie

Tegen dit besluit kan degene, wiens belang rechtstreeks bij dit besluit is betrokken, binnen zes weken na de dag van bekendmaking van dit besluit een gemotiveerd bezwaarschrift indienen bij de Autoriteit Consument en Markt, Juridische Zaken, Postbus 16326, 2500 BH, Den Haag. In dit bezwaarschrift kan een belanghebbende op basis van artikel 7:1a, eerste lid, van de Algemene wet bestuursrecht, de Autoriteit Consument en Markt verzoeken in te stemmen met rechtstreeks beroep bij de administratieve rechter.

23/30

Besluit

**Bijlage 1: Beoordeling van de uitbreidingsinvestering
Noordoostpolder bij besluit ACM/DE/2015/205956**

24/30

Besluit

1. Inleiding

89. De Autoriteit Consument en Markt (hierna: ACM) heeft bij het vaststellen van de maximum transporttarieven voor TenneT TSO B.V. (hierna: TenneT) voor het jaar 2015²⁸ een vergoeding betrokken voor een deel van de kosten van de investering “Uitbreiding elektriciteitsnet Noordoostpolder” (hierna: NOP). Het project NOP zorgt voor de aansluiting van het windmolenpark in de Noordoostpolder op het landelijke hoogspanningsnet van TenneT. Het project van nieuwe en aangepaste verbindingen en stations is in twee delen opgeleverd. Op 22 mei 2014 is het eerste deelproject in gebruik genomen en op 21 november 2014 het tweede deelproject. De vergoeding voor kosten van het eerste deelproject kon ACM reeds in de tarieven voor 2015 meenemen. Het tweede deelproject werd hiervoor te laat opgeleverd, waardoor de eerste vergoeding voor dit deelproject plaats vindt in de tarieven voor 2016.
90. ACM heeft in 2014 geen doelmatigheidsbeoordeling uitgevoerd van het eerste deelproject, maar heeft een integrale (gehele project) beoordeling uitgevoerd in het eerste halfjaar van 2015.
91. In het tarievenbesluit TenneT voor 2016 verwerkt ACM de resultaten van de onderhavige doelmatigheidsbeoordeling. Dit levert op: a) de vaststelling van de doelmatige kosten van de investering voor 2016 en b) de nacalculatie voor de jaren 2014 en 2015, waarbij kosten van het tweede deelproject alsnog vergoed worden én er twee kortingen worden toegepast vanwege een out of scope beoordeling en een inefficiëntie.

2. Wettelijke basis van de beoordeling

92. Op grond van artikel 41c, eerste lid, juncto artikel 41b, eerste lid, onderdeel e, van de E-wet neemt ACM in de tarieven TenneT voor het jaar 2016 een vergoeding op ter dekking van de als doelmatig aangemerkte kosten van de investering NOP.
93. Bij artikel 20d van de E-wet is bepaald dat ACM de kosten van een investering waarvoor op grond van artikel 3.28 van de Wet ruimtelijke ordening een inpassingsplan is vastgesteld, verrekent in de tarieven. Ingevolge artikel 41b, eerste lid, aanhef en onderdeel e, van de E-wet neemt TenneT bij het jaarlijks voor 1 oktober aan ACM te zenden tarievenvoorstel in acht de gemaakte kosten voor investeringen, bedoeld in artikel 20d, voor zover de kosten doelmatig zijn.

²⁸ Besluit van 5 december 2014, met kenmerk ACM/DE/2014/206887.

Besluit

94. Het vierde lid van artikel 41b van de E-wet draagt ACM op een beleidsregel vast te stellen betreffende de beoordeling van de doelmatigheid, bedoeld in het eerste lid, onder e. Dit is de Beleidsregel ACM beoordeling doelmatige kosten van bijzondere investeringen (hierna: de Beleidsregel).²⁹
95. Ingevolge artikel 2, onderdeel b, van de Beleidsregel neemt ACM de doelmatige kosten van een investering in aanmerking bij de vaststelling van de tarieven van het eerstvolgende jaar, als de kennisgeving van de realisatie en ingebruikname van die investering voorafgaand aan of uiterlijk bij de indiening van het tariefvoorstel aan ACM is gedaan.

3. Procedure

96. Bij brief van 4 september 2014³⁰ heeft TenneT ACM verzocht om een beoordeling van de investering “Uitbreiding elektriciteitsnet Noordoostpolder” ten behoeve van de verrekening van de kosten van deze investering in de tarieven van 2015 en verder.
97. Op 12 mei 2011 heeft de Minister van Infrastructuur en Milieu het inpassingsplan “Uitbreiding elektriciteitsnet Noordoostpolder” vastgesteld. Zoals in randnummer 109 zal worden toegelicht, betreft het hier een investering, als bedoeld in artikel 20d van de E-wet. Gelet op de tekst van artikel 41b E-wet en de wetsgeschiedenis³¹ komen slechts de kosten van een investering als bedoeld in artikel 20d van de E-wet die zijn gemaakt vóór 1 oktober en voor zover die doelmatig zijn, in aanmerking voor verrekening in de tarieven van het eerstvolgende jaar. In artikel 2, onderdeel b, van de Beleidsregel is verduidelijkt dat de kennisgeving van de realisatie en ingebruikname van die investering voorafgaand aan of uiterlijk bij de indiening van het tariefvoorstel – derhalve vóór 1 oktober - aan ACM moet zijn gedaan.
98. Derhalve zijn alleen de kosten die samenhangen met het deelproject dat op 22 mei 2014 in gebruik is genomen in aanmerking gekomen voor verrekening in de tarieven van 2015, en niet tevens het tweede deel van de investering, dat op 21 november 2014 in gebruik is genomen.
99. De beoordeling van de doelmatigheid van de investering wordt normaliter uitgevoerd voordat ACM besluit tot toekenning van een tariefsverhoging ter dekking van kosten van een investering als bedoeld in artikel 20d van de E-wet. Uit kostenoogpunt heeft ACM echter in 2014 geen doelmatigheidsbeoordeling uitgevoerd van het eerste deelproject, maar heeft zij een integrale doelmatigheidsbeoordeling uitgevoerd van het gehele project na

²⁹ Besluit van 27 december 2011, Stcrt. 2011, 24039, zoals laatstelijk gewijzigd bij besluit van 18 september 2014, Staatscourant 2014, 28357.

³⁰ Met kenmerk CRE-REG NL 14-047.

³¹ Zie TK, 2008-2009, 31 904, nr. 3, p. 18 en 19.

Besluit

ingebruikname van de gehele investering NOP. Voor de verwerking van het eerste deelproject in het tarievenbesluit voor 2015 deed ACM de volgende aannames: (a) NOP bevat geen investeringen die buiten de scope van het project vallen en (b) NOP is voor 100% doelmatig. Indien uit de integrale doelmatigheidsbeoordeling zou blijken dat de resultaten afwijken van deze twee aannames, dan houdt ACM hiermee rekening bij de vaststelling van de tarieven TenneT voor 2016.

100. Op 16 december 2014 heeft ACM bij vijf partijen een offerte voor het beoordelen van de doelmatigheid van de investeringskosten opgevraagd. Op 22 januari 2015 heeft zij aan Movares Nederland B.V. en SEO Economisch Onderzoek (hierna: Movares/SEO) gezamenlijk de opdracht verleend om een doelmatigheidsbeoordeling op de investeringen in project NOP uit te voeren.
101. Op 23 maart 2015 heeft Movares/SEO een conceptversie van het rapport "Beoordeling doelmatigheid projecten Noordoostpolder" aan TenneT verstrekt met het verzoek eventuele feitelijke onjuistheden aan te geven.
102. Op 30 april 2015 heeft Movares/SEO het definitieve rapport "Beoordeling doelmatigheid projecten Noordoostpolder" aan ACM opgeleverd. Samen met het Tarievenbesluit TenneT 2016 is een openbare versie van het rapport gepubliceerd op de website van ACM (www.acm.nl).

4. Voorstel TenneT

103. Het tarievenvoorstel van TenneT voor 2015 bevatte de voorlopige regulatorische waarde van het eerste deelproject (ingebruikname 22 mei 2014) van € 55.704.510. Deze schatting heeft ACM in haar tarievenbesluit meegenomen. Het voorstel van TenneT om ook het tweede deelproject³² in de tarieven voor 2015 te verwerken, heeft ACM niet overgenomen.
104. Op 23 maart 2015 heeft TenneT de definitieve datamodules voor de twee investeringsdelen aangeleverd inclusief de controleverklaring van de accountant. De regulatorische waarde van het eerste deelproject is € 54.658.993 en van het tweede deelproject € 34.727.635. Deze gegevens dienen als uitgangspunt voor het doelmatigheidsonderzoek. De totale investeringsuitgaven komen overeen met een regulatorische waarde van € 89.386.628.³³
105. TenneT stelt de operationele kosten voor vergoeding in de tarieven op 1% van de regulatorische waarde.

³² Dit tweede deelproject was ten tijde van het tarievenvoorstel, vóór 1 oktober 2014, nog niet in gebruik genomen.

³³ Investeringsuitgaven minus de bouwrente plus (regulatorisch) redelijk rendement.

Besluit

5. Beoordelingscriteria

106. ACM beoordeelt eerst of de investering een investering is als bedoeld in artikel 20d van de E-wet.
107. Indien dat het geval is, dienen de investeringskosten volgens artikel 41b, eerste lid, onderdeel e, van de E-wet doelmatig te zijn. Voor de beoordeling hiervan heeft ACM conform artikel 41b, vierde lid, van de E-wet de Beleidsregel vastgesteld.
108. Om de doelmatigheid van de investeringen te kunnen beoordelen, heeft ACM Movares opdracht gegeven de volgende vragen te onderzoeken:
- Zijn de gemaakte kosten voor het project goed onderbouwd? Deze vraag bestaat uit twee deelvragen:
 - i. Is aannemelijk gemaakt dat de gespecificeerde kosten een relatie hebben met het uitgevoerde werk?
 - ii. In hoeverre dragen de kosten(posten) bij aan het beoogde doel?
 - Zijn de gemaakte kosten voor het project doelmatig te noemen? Oftewel, in hoeverre zijn de gemaakte kosten vanuit efficiëntieoogpunt te verantwoorden?

6. Beoordeling

109. De Rijkscoördinatieregeling is van toepassing verklaard voor de plaatsing van windmolens langs de dijken van de Noordoostpolder. Voor de daartoe noodzakelijke uitbreiding van het 110 kV hoogspanningsnet in de Noordoostpolder is eveneens een planologische regeling als bedoeld in de Wet ruimtelijke ordening (hierna: Wro) getroffen. Gezien de nauwe samenhang met de realisatie van de windmolens is voor de uitbreiding van het 110 kV hoogspanningsnet in de Noordoostpolder een afzonderlijk Rijksinpassingsplan op grond van artikel 3.28 Wro opgesteld. Daartoe heeft de Minister van Infrastructuur en Milieu op 12 mei 2011 het vaststellingsbesluit genomen.
110. Op 14 december 2011 is het inpassingsplan onherroepelijk geworden. ACM constateert dat hierdoor de investering een investering is in de zin van artikel 20d van de E-wet. Dit betekent dat nut en noodzaak van de investering van rechtswege is vastgesteld en niet meer hoeft te worden onderzocht.
111. Om te bepalen welk deel van de kosten van de investering in aanmerking komt voor tussentijdse vergoeding in de tarieven, heeft ACM Movares/SEO opdracht gegeven de

Besluit

investerings in NOP te onderzoeken. Movares heeft op basis van de beoordelingscriteria, vermeld in hoofdstuk 5, de doelmatigheid onderzocht.

112. In het rapport "Beoordeling doelmatigheid projecten Noordoostpolder" beantwoordt Movares/SEO na grondig onderzoek de in randnummer 108 geformuleerde onderzoeksvragen.
113. De eerste onderzoeksvraag betreft de vraag of TenneT de kosten voor het project goed heeft onderbouwd. Uit die onderbouwing moet blijken of het aannemelijk is dat de kosten gerelateerd zijn aan het uitgevoerde werk. Daarnaast moet blijken dat de kosten hebben bijgedragen aan het beoogde doel.
114. Movares/SEO constateert dat TenneT aannemelijk heeft gemaakt dat de investeringsuitgaven een relatie hebben met het uitgevoerde werk. Daarnaast constateert Movares/SEO dat alle gemaakte kosten bijdragen aan de projectdoelstellingen, met uitzondering van een deel van de uitgaven voor de ontwikkeling van 'bouwstenen'. Deze ontwikkeling had een bredere doelstelling dan alleen de toepassing ervan binnen het project NOP. De aanvullende uitgaven, zijnde € 64.179, worden door Movares/SEO out of scope geplaatst.
115. De tweede onderzoeksvraag betreft de vraag of de investeringsuitgaven doelmatig zijn. Hiervoor onderzocht Movares/SEO of de uitgaven vanuit efficiëntieoogpunt te verantwoorden zijn.
116. In haar rapport beoordeelt Movares/SEO de investeringsuitgaven grotendeels als doelmatig. Gedurende het project heeft TenneT de werkzaamheden tijdelijk stil moeten leggen op last van het Waterschap Zuiderzeeland. Oorzaak was een veel groter debiet aan te verpompen grondwater dan in eerste instantie door TenneT was ingeschat. Hierdoor moest TenneT een nieuwe bemalingsvergunning bij het Waterschap aanvragen. De extra kosten die direct verband houden met het stilleggen van het project, heeft Movares/SEO ondoelmatig bevonden. De ondoelmatig bevonden investeringsuitgaven, als gevolg van het tijdelijk moeten stilleggen van het project, bedragen € 1.570.153.
117. De doelmatigheid van de in scope kosten berekent Movares/SEO aldus op 98,1665%.
118. Naar het oordeel van Movares/SEO heeft TenneT de doelmatigheid van de operationele kosten van de investering voldoende onderbouwd en voldoende aannemelijk gemaakt dat de operationele kosten gerelateerd zijn aan de investering. Movares/SEO stelt de operationele kosten, conform voorstel van TenneT, vast op 1% van de investeringsuitgaven. Het is zeer gangbaar in de sector om het percentage van 1% te hanteren als benadering voor de gemiddelde operationele kosten.

Besluit

119. ACM heeft de bevindingen uit het rapport met TenneT besproken en neemt de conclusies van Movares/SEO over.

7. Conclusie

120. De investering "Uitbreiding elektriciteitsnet Noordoostpolder" (NOP) is een investering in de zin van artikel 20d van de E-wet, waarvan de kosten, voor zover in scope en doelmatig, in aanmerking komen voor verrekening in de tarieven voor 2016. Gelet op voorgaande beoordeling van het voorstel van TenneT tot het vergoeden van de investeringskosten van NOP, stelt ACM de in scope doelmatige kosten als volgt vast.
121. Op de totale regulatorische waarde van de investeringsuitgaven, zijnde € 89.386.628, brengt ACM eerst de regulatorische waarde van het out of scope deel van het project, zijnde € 66.940, in mindering. De resterende waarde heeft ACM voor 98,1665% doelmatig verklaard. Dit betekent dat TenneT in aanmerking komt voor een tussentijdse kostenvergoeding over de jaren 2014 (deels), 2015 en 2016 van 98,1665% van de in scope regulatorische waarde.
122. In het tarievenbesluit 2015 heeft ACM reeds een vergoeding opgenomen voor het eerste deelproject met een geschatte regulatorische waarde van € 55.704.510. Er vindt een (negatieve) nacalculatie voor de jaren 2014 en 2015 plaats voor het verschil met de vastgestelde in scope doelmatige regulatorische waarde van het eerste deelproject.
123. Daarnaast vindt er voor de jaren 2014 en 2015 een (positieve) nacalculatie plaats voor de vergoeding van het tweede deelproject, die nog niet door ACM vergoed kon worden aangezien dit deel pas ná 1 oktober 2014 in gebruik werd genomen.
124. Ten slotte neemt ACM een vergoeding voor de in scope doelmatige kosten in 2016 van het gehele project mee in de tarieven voor het jaar 2016.
125. Gelet op de randnummers 121 tot en met 124 verhoogt ACM de Toegestane Tariefinkomsten van TenneT in het tarievenbesluit voor het jaar 2016 met € 9.290.548.